

Nabiyyi Ilaalchise Dirqama Nurra Jiru-2

Description

Nabiyyoota keessatti Dubbii Iimaana diigu

Nabiyyi keenya Muhammad sallallahu aleyh wassallam ilaalchisee

Haqa Nabiyyii sallallahu aleyh wassallam irraa hanga inni ajajuutti, dhoowwutti fi hayyamutti ajajaan, dhoowwan, hayyamaani fi hojiin isa dursuu (darbuu) dhiisudha. Akkuma Rabbiin subhaanahu wa ta'aalaa jedhe:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْدِمُوا بَيْنَ يَدَيِ اللَّهِ وَرَسُولِهِ، وَأَنْقُوا اللَّهَ إِنَّا اللَّهُ
سَمِيعٌ عَلِيمٌ

“Yaa warra amantan! Rabbi fi Ergamaa Isaa dura hin darbinaa. Rabbiin sodaadhaa. Dhugumatti, Rabbiin Dhagayaa, Beekaadha.” Suuratu Al-Hujuraat 49:1

Ibn Al-Qayyim ni jedha: Rasuula sallallahu aleyh wassallam waliin mataan naamusaa: haala guutuu ta'een isaaf harka kennuu, ajaja isaatiif masakamu, osoo yaada sobaatiin ykn shakkii fi faffakkeessaan hin faallessin ykn ilaalcha namootaa hin dursiisin, odeefannoo inni beeksise fudhachuu fi dhugoomsudha...” (Madaarij Saalikiin 2/387) (“**Rabbi fi Ergamaa Isaa dura hin darbinaa.**” jedhu ilaalchise Ibn Abbaas ni jedha: “Faallaa Qur’aanaa fi sunnah hin dubbatinaa.” (tafsiir Xabarii-21/335))

Haqa Nabiyyii sallallahu aleyh wassallam keessaa Rabbiin subhaanahu wa ta'aalaa isa gargaaruu fi kabajuutti ajaje:

لَتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ، وَتُعْزِرُوهُ وَتُقِرُّوهُ وَتُسَبِّحُوهُ
بُكْرَةً وَأَصِيلًا

“Rabbi fi Ergamaa Isaatti akka amantan, isa gargaartan, kabajjanii fi ganamaa galgala Isa (Rabbiin) qulqulleessitaniif [isa ergine]” Suuratu Al-Fathi 48:9

ulfaatudha. Nuti [arrabsoo] kana dubbachuu irraa of ol guddisna. Garuu murtii kana keessatti jechatti waan barbaadamuuf nuti osoo adda hin baasin haala wali galaatin jechoota lafa keenna. Namni hubataan kanarraa qooda isaa fudhata. Kanaafu, arrabsoon gosa lama jenna: du'aayi (kadhaa) fi odeefannoo.

Gosa 1ffaa– Du'aayi (kadhaa)- fakkeenyaaf namni tokko nama biraatin akkana jechuu: Rabbiin isa haa abaaruu ykn Rabbiin isaa haa fokkisu ykn Rabbiin isaa haa salphisu ykn Rabbiin rahmata isaaf hin godhin ykn Rabbiin isarraa hin jaallatin ykn Rabbiin hidda isaa haa kutu. Kuni fi kan kana fakkaatan nabiyyootaa fi isaaniin ala namoota birootiif arrabsoodha.

Gosa 2ffaa-odeeffanno: wanta namoonni akka arrabsootti ykn hir'isuutti lakkaawaniidha... Kan akka maqaa harreetin ykn sareetin moggaasu. Yookiin salphinnaa fi gadi xiqqeenyaan isa ibsu. Yookiin inni azaaba keessa akka ta'e beeksiisuu, ykn cubbuun namoota isarra jira jechuun beeksisuu fi kkf. Akkasumas,maqaa xureessuun kijibsiisuu ifatti baasu, fakkeenyaaf, saahira (nama sihrii hojjatu), gowwoomsa... jechuun isa ibsu”

Hanga akkana jedhuutti: jechoota tokkoon tokkoon tarreessun hin daangefamu. Wanti kana walitti qabu, wanti namoonni arrabsoo ta'uu baran, suni arrabsoodha. Tarii haalli, wali galteen, aadaan, akkaatan dubbii fi kkf gargar ta'uu irratti hundaa'e kuni gargar ta'uu danda'a. Dhimmi walitti naqame, fakkaataa isaatti maxxanfama. Rabbiin subhaanahu hundarra beekadha.” (As-Saarimul Masluul fuula 475-479)

(Gabaabumatti arrabsoon takkaa abaarsan takkaa immoo odeeffannoon ta'a. Odeeffannoo yommuu jennu dubbii namoonni akka arrabsootti lakkaawaniidha.)

Madda:

[“Nawaaqidul Iimaani al-qawliyah wal amalayah”](#) fuula 160-165 Abdulaziz bin Muhammad

Date Created

May 3, 2020

Author

admin